

De roeping van Abram

Terwijl de hele wereld in donkerheid gehuld is, komt er in Genesis 12 plotseling licht in de duisternis. De mensen leven na de verstrooiing uit Babel zoals zij zelf goed vinden. En wat mensen goed vinden komt vaak niet overeen met wat God goed vindt.

De Heer spreekt niet op een spectaculaire manier met allerlei natuurverschijnselen zoals later op de Sinaï. Nee, er staat alleen maar: **En de Heer zei tot Abram.**

Was het spreken van God in een droom, in een visioen of op een andere manier? Er staat eenvoudig: **En de Heer zei.**

Op welke manier spreekt de Heer tot ons. Slechts weinigen kunnen spreken van een ervaring waarin zij God rechtstreeks iets tot zich hebben horen zeggen. Meestal gebeurt het spreken van God zonder dat we woorden horen. Als mensen zeggen: God heeft mij gezegd, bedoelen ze dat ze de innerlijke overtuiging hebben iets te moeten doen. Ze ervaren het spreken van God als een innerlijke aandrang of als iets dat uit de omstandigheden blijkt.

Zou bij Abram ook zoiets dergelijks geweest zijn?

Opmerkelijk is in elk geval dat hij bij zijn vader en zijn familieverband wegtrekt. Als oudste zoon had hij de verplichting later de positie van zijn vader over te nemen en de verantwoordelijkheid te krijgen over het hele familiegebeuren.

Wat Abram hier doet is wel wat in Genesis 2:24 door God tegen de man die hij geschapen heeft zegt: Een man moet zijn vader en moeder verlaten (en zich hechten aan zijn vrouw).

Een menselijke aanleiding voor het in de steek laten van zijn vader zou kunnen zijn wat door de schrijver op een nogal verborgen wijze lijkt te suggereren. In Genesis 11:31 staat dat Terach zijn hele familie meenam toen hij wegtrok uit Ur naar Haran, van zuidelijk Mesopotamië naar Syrië. Opvallend is dat Saraï ‘vrouw van Abram’ genoemd wordt, maar daarbij ook ‘schoondochter van Terach’. Omdat dit tweede uit het eerste voortvloeit lijkt het een overbodige mededeling. Maar iets wat overbodig lijkt, krijgt juist extra nadruk.

Schoondochter

Van de 19 keer dat dit woord in de Hebreeuwse Bijbel gebruikt wordt is het 17 keer in verband met seksueel contact tussen de schoonvader en de schoondochter! Zie Genesis 38:11 en 16 over de incest tussen Juda en zijn schoondochter Tamar, en Ezechiël 22:11. In Leviticus 18:15 wordt dit seksuele contact expliciet verboden.

En de overige 2 keer? Wel, dat is in ons verhaal van Terach en zijn schoondochter en in het verhaal over de priester Eli en zijn schoondochter, de vrouw van Pinehas, in 1 Samuel 4:19. Ligt het niet voor de hand om ook in deze twee verhalen te veronderstellen dat er sprake is van seksueel contact tussen schoonvader en schoondochter?

Concluderend: Zou dit niet –naast de goddelijke roeping- een motief geweest kunnen zijn voor Abram om bij zijn vader weg te trekken?

Ook het feit dat Abram niet alleen zijn vader verlaat maar ook in de zestig jaar dat Terach nog leeft, niet bij hem terugkeert, zou kunnen wijzen op blijvende verwijdering tussen vader en zoon.

Velen zullen wat hier verondersteld wordt waarschijnlijk afdoen als absurd, maar vrouwen die geconfronteerd zijn met seksueel misbruik in hun jeugd of latere leven zullen dit herkennen. En wat een belangrijk aspect hierbij is: **geheimhouding**. Om de familie niet te schande te

maken mag hier nooit over gesproken worden. Terwijl we weten dat alleen openheid en eerlijk onder ogen zien van wat er fout gegaan is de pijn van een dergelijk gebeuren kan verlichten. En soms is een definitieve scheiding het enig mogelijke, zeker als de dader het gebeuren niet toegeeft en zijn schuld niet belijdt.

N.B.: Ondergetekenden zijn bereid om met mensen te spreken die behoefte hebben over dergelijke ervaringen te praten.

Lukas en Nelie de Groot, Oktober 2023. ldegroote@kpnmail.nl